
Verejné knižnice na Hornom Považí v roku 2021

Knižnice, štatistické údaje, zaujímavosti, inšpirácie...

Úvod

Knižnice majú i dnes svoje nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní celoživotného vzdelávania, pomáhajú rozvíjať rôzne druhy gramotnosti u ľudí všetkých vekových kategórií a spoločenských skupín. Knižnice plnia vzdelávaciu, informačnú, sociálnu funkciu, prezentujú región, mesto či obec a prehlbujú poznanie kultúrneho dedičstva. Anglický spisovateľ Thomas Stearns Eliot povedal pravdivý výrok, ktorý je stále aktuálny: „Samotná existencia knižníc je najlepším dôkazom toho, že ešte môžeme mať nádej pre budúcnosť človeka.“ Je potrebné si však uvedomiť, že s nástupom a rozvojom informačných technológií sa úlohy knižníc menia, tak ako sa menia potreby a požiadavky používateľov. Ak chce knižnica napredovať, musí pružne reagovať na nové trendy, vhodne spájať tradičné a moderné služby. Mala by sa snažiť vytvoriť kultivované a atraktívne prostredie pre štúdium, vzdelávanie, bádanie a kultúrne vyžitie. Krajská knižnica v Žiline, ktorá pôsobí ako metodické centrum pre mestské a obecné knižnice v okrese Žilina a Bytča, pravidelne každý rok oceňuje knižnicu, ktorá v sledovanom období poskytovala kvalitné knižnično-informačné služby. Súčasťou hodnotenia je aj organizácia kolektívnych podujatí pre deti i dospelých ako aj propagácia knižnice a získavanie mimorozpočtových zdrojov s cieľom skvalitnenia poskytovaných knižnično-informačných služieb verejnosti. Krajská knižnica taktiež oceňuje aj prácu knihovníkov mestských a obecných knižníc, ktorým záleží na tom, aby do svojich obcí a miest prinášali kultúru a svojou aktívnou a obetavou prácou rozvíjajú činnosť knižnice. Kto získal spomínané ocenenia – Najlepšia knižnica Horného Považia a Najlepší knihovník/knihovnička Horného Považia za rok 2021 sa dozviete v tomto metodickom materiáli. Prinášame Vám aj výber niektorých inšpiratívnych kultúrno-vzdelávacích podujatí, ktoré uskutočňujú verejné knižnice v okrese Žilina a Bytča, a taktiež výsledky hodnotenia plnenia štandardov verejnými knižnicami podľa nového metodického usmernenia. V závere nájdete vzorový prieskum spokojnosti používateľov knižnice, ktorý má pre knižnice veľký význam, pretože dokáže identifikovať pozitíva i negatíva poskytovaných služieb z pohľadu používateľov a zároveň Vám môže pomôcť pri rozhodovaní o tom, čo v knižnici zmeniť a ako knižnicu zveľaďovať. Metodický materiál je určený nielen zamestnancom knižníc, ale

i zriaďovateľom, ktorí v ňom nájdu odporúčania a podnety k správne-
mu a efektívnemu fungovaniu knižníc.

Naj knihovnička Horného Považia 2021 je z Bytče

Aj keď slovíčko „čítať“ nie je v dnešnej dobe príliš obľúbeným pojmom, jeho obsahu môžeme priradiť ďalšie významy: získať informácie, dopĺňať si vedomosti, spoznávať nové... Výskumy odborníkov zaoberajúcich sa informačnou a čitateľskou gramotnosťou nám potvrdzujú skutočnosť, že naše deti v tejto oblasti zaostávajú za úrovňou detí iných ekonomicky vyspelejších krajín sveta. Odborníci preto bijú na poplach a na tieto skutočnosti upozorňujú kompetentné orgány. Zmeniť trend vývoja v oblasti úrovne čitateľskej gramotnosti detí sa snažia aj knihovníci na Slovensku, ktorí v spolupráci so zriaďovateľom premieňajú častokrát nie príliš atraktívne budovy knižníc na inšpiratívny priestor, ktorý odzrkadľuje potreby súčasných návštevníkov knižnice i obyvateľov a ktorý vyjadruje **trend vývoja – a to premenu tradičných požičovní na komunitné knižnice, t.j. na miesta, ktoré slúžia nielen ako požičovne, ale sú otvorené potrebám tých ľudí a komunit, ktoré na danom území žijú. Vytvoriť takéto prostredie sa podarilo aj Mestskej knižnici Bytči, ktorá za obdobie ostatných rokov bola v niekoľkých etapách priestorovo obnovená, zautomatizovaná, internetizovaná, vybavená počítačovou technikou i novým, účelným mobiliárom.** Zriaďovateľ knižnice, Mesto Bytča, prispel na výmenu okien, zateplenie a úpravu fasády budovy knižnice, výmenu podláh i ďalšie interiérové úpravy. **Projektovou činnosťou knižnica každý rok získava finančné prostriedky nielen na nákup nových kníh, ale aj na interiérové a technické vybavenie a zariadenie knižnice.** Aj realizáciou ostatného projektu obnovy, ktorý bol podporený Fondom na podporu umenia, došlo k modernizácii mestskej knižnice, hlavne priestorov, v ktorých sa konajú podujatia a klubové stretnutia občanov, čím sa ešte viac upevnil charakter komunitnej knižnice. Realizáciou niekoľkých ďalších projektov postupne došlo k výmene regálov, centrálnemu výpožičnému pultu, detského kútika a pod.

Obrázok 1 Oddychový priestor Mestskej knižnice v Bytči.

Obrázok 2 Priestory Mestskej knižnice v Bytči – detské oddelenie.

Veľkú odozvu u čitateľov mal nákup a sprístupnenie biblioboxu, prostredníctvom ktorého môžu čitatelia požičané knihy vrátiť aj v dobe, kedy je knižnica zatvorená.

Obrázok 3 Bibliobox na vrátenie kníh pred budovou mestskej knižnice v čase, keď je knižnica pre verejnosť zatvorená.

Kolektív knihovníčok Mestskej knižnice v Bytči pravidelne pripravuje pestré kultúrne a vzdelávacie podujatia, ktoré sú zamerané na podporu čítania a ktorých cieľom je zvýšenie čitateľskej gramotnosti detí. Pripravovanými aktivitami reaguje na všetky celoslovenské výzvy a pravidelne organizuje: Čítajme si - detský čitateľský maratón, Deň ľudovej rozprávky, Celé Slovensko číta deťom, Týždeň slovenských knižníc, Noc s Andersenom, Les ukrytý v knihe a mnohé iné. Realizuje však aj vlastné aktivity – besedy, súťaže, tvorivé dielne, zážitkové čítania a mnohé iné prostredníctvom ktorých sa knižnica chce predstaviť deťom ako miesto, kde sa dajú prežiť krásne a hodnotné chvíle. Knižnicu za ostatné roky navštívili viaceré významné osobnosti slovenskej literatúry a kultúry, napr. Gabriela Futová, Marta Pažická, Zuzana Kuglerová, Janka Necpalová, Toňa Revajová, Natália Milanová, Janka Kurucárová, Daniela Strečanská, Ján Moravec, Ondrej Kalamár a mnoho iných. V spolupráci s materskými školami organizuje napr. aj finálové kolo súťaže zameranej na recitáciu detí materských škôl - Rapotavá straka a Priletela básnička, kedy sa v knižnici stretávajú a súťažia najmladší recitátori. Aj v spolupráci so základnými školami a špeciálnou školou knižnica organizuje ďalšie tvorivé aktivity, besedy a podujatia, ktorých cieľom je mimoškolské vzdelávanie detí z mesta Bytča i celého okresu. Priestor spoločenskej sály je k dispozícii na stretávanie sa a rôzne vzdelávacie a kultúrne účely - na besedy so spisovateľmi a rôznymi osobnosťami, tiež aj pre miestne kluby, spolky a rôzne inštitúcie.

Obrázok 4 Aj deti mestských základných škôl z Bytče sa zapájajú do celoslovenského podujatia na podporu čítania Čítajme si - detský čitateľský maratón, ktorý sa pravidelne uskutočňuje v Mestskej knižnici v Bytči.

Obrázok 5 Vzdelávacie podujatie pre deti s využitím magnetickej tabule.

Knižnica uchováva a sprístupňuje 30 tisícový knižničný fond, medzi inými aj dokumenty s miestnou a regionálnou tematikou. **V priebehu každého roka do knižnice pribudne okolo 500 až 800 nových kníh** a každý pracovný deň je v knižnici k dispozícii 30 titulov aktuálnych periodík na relaxačné čítanie i vzdelávanie. **V období mimo pandémie mestská knižnica každý rok zrealizovala viac ako 50 000 výpožičiek. Obľúbenou službou, ktorá je využívaná hlavne študentami, je medziknižničná výpožičná služba.** V prípade, ak čitateľom požadovanú knihu knižnica nevlastní, môže ju prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby získať z inej knižnice. Ročne takto knihovníčky pre čitateľov mestskej knižnice sprostredkujú viac ako 600 kníh z iných knižníc. Veľmi rušno bolo v mestskej knižnici aj počas marca 2022, kedy knižnicu navštívilo a podujatí sa zúčastnilo 1 200 detí nielen z mesta Bytče, ale aj zo základných škôl v blízkom okolí. V databáze používateľov knižnice nachádzame čitateľov z celého bytčianskeho regiónu, ktorým knižnica umožňuje prístup k dobrej knihe a ku kultúrnym a vzdelávacím podujatiam. **Ak sa chcete presvedčiť, že aj v dobe internetu sa knihy požičiavajú a obyvateľom sa poskytujú kvalitné knižnično-informačné služby v modernom a inšpiratívnom prostredí, navštívte Mestskú knižnicu v Bytči. O jej vysokú úroveň sa mnohostrannými aktivitami zaslúžila aj knihovníčka Ľubica Raždíková, ktorá bola v máji 2022 Krajskou knižnicou v Žiline ocenená titulom Naj knihovníčka Horného Považia 2021.**

Obrázok 6 Riaditeľka Krajskej knižnice v Žiline Mgr. Katarína Šušoliaková /vľavo/ odovzdala ocenenie „Najlepšia knihovníčka Horného Považia 2021“ Ľubici Raždíkovej, vedúcej pracovníčky Mestskej knižnice v Bytči.

Obrázok 7 Ocenenej knihovníčke za dlhoročnú aktívnu prácu poďakoval aj primátor mesta Bytča Ing. Miroslav Minárčik.

Krajská knižnica v Žiline
udeľuje osobitné ocenenie

Najlepšia knihovníčka Horného Považia 2021

Ľubici Raždíkovej

knihovníčke Mestskej knižnice v Bytči

za dlhoročnú prácu s cieľom poskytovania kvalitných knižnično-informačných služieb, komplexnej obnovy mestskej knižnice a za organizáciu inšpiratívnych kultúrnych a vzdelávacích aktivít pre čitateľov knižnice a obyvateľov mesta Bytča.

V Žiline 03. 05. 2022

Mgr. Katarína Šušoliaková, riaditeľka

Obrázok 8 Diplom pre Najlepšiu knihovníčku Horného Považia 2021.

Kvalitou a rozsahom služieb, ktoré knižnica poskytuje, sa za ostatné roky vypracovala na jednu z najaktívnejších a najnavštevovanejších mestských knižníc v Žilinskom kraji. Hovoria o tom dosiahnuté štatistické údaje, keď napríklad v roku 2021 sa aj napriek opatreniam z dôvodu pandémie do knižnice zaregistrovalo 1200 čitateľov a knižnica zrealizovala takmer 19 000 výpožičiek /mimo obdobia pandémie sa do knižnice ročne zaregistruje až 1 700 čitateľov a vypožičia viac ako 40 000 výpožičiek/. **Vedúca mestskej knižnice, Ľubica Raždíková, spolu so svojim kolektívom knihovníčok dokázali, že aj knižnica sa môže stať modernou a prítiažlivou inštitúciou, ktorá vie na úrovni doby poskytnúť zábavu, oddych i vzdelávanie.**

Obecná knižnica v Konskej - najlepšia knižnica Horného Považia za rok 2021

„Záleží nám na prostredí, v ktorom trávia čas naši čitatelia“ – táto myšlienka sa stala základnou ideou a hnacou silou viacerých aktivít, ktoré Obec Konská realizovala v ostatných rokoch s cieľom komplexnej interiérovej obnovy kultúrnej inštitúcie obce - obecnej knižnice. Výsledok je jednoznačný – vkusné, lákavé a esteticky upravené prostredie knižnice pozýva svojich obyvateľov na aktívne a zmysluplné trávenie voľného času.

Tak ako v minulosti aj v súčasnosti stále platí, že knižnica je kultúrna, informačná a vzdelávacia inštitúcia, ktorá odborne eviduje, spracováva, uchováva, dopĺňa a sprístupňuje knižničný fond, poskytuje knižnično-informačné služby, uspokojuje kultúrne, informačné a vzdelávacie potreby obyvateľov a podporuje ich celoživotné vzdelávanie, informačnú a čitateľskú gramotnosť. V digitálnej dobe, ktorú charakterizuje enormný nárast informácií a rýchly rozvoj informačných technológií, je mimoriadne dôležité naučiť sa čítať s porozumením, vedieť sa orientovať v záplave informácií a vedieť ich kriticky hodnotiť, k čomu môže významne pomôcť aj pravidelné čítanie kníh. Knižnice sa preto usilujú vybudovať kvalitný a dostatočne prítiažlivý knižničný fond, pretože staré knihy nie sú pre dnešných používateľov knižníc zaujímavé. V súčasnej dobe sú knižnice aj miestom konania rôznorodých kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatí i komunitným miestom, kde sa obyvatelia stretávajú. Aby knižnice zostali aj naďalej prítiažlivým a navštevovaným miestom, je nevyhnutná modernizácia ich interiérového i technického vybavenia. **Vybudovať stabilné kultúrne zázemie pre obyvateľov obce sa podujalo aj vedenie obce Konská, ktoré v ostatných rokoch svoju knižnicu intenzívne podporovalo v rýchlom napredovaní a skvalitňovaní služieb.**

V roku 2021 bola knižnica kompletne zrekonštruovaná a zariadená novým nábytkom, čím sa podarilo vytvoriť príjemné prostredie vyhovujúce požiadavkám dneška, ktoré je určené nielen na vzdelávanie, ale i oddych a pravidelné stretávanie sa rôznych kolektívov. Po rekonštrukcii priestoru boli vymenené staré nestabilné regály za nové, bezpečné, ktoré boli vyrobené na mieru. **Pre zútulnenie a zatriktívnenie knižnice bol zriadený detský kútik**, vybavený detským dekoračným regálom a poličkami s kontajnermi na uloženie hier, hračiek a interaktívnych kníh. Pre

zabezpečenie možnosti prezenčného štúdia, čítania časopisov a prístupu na internet bola knižnica zariadená praktickými stolmi s dizajnovými stoličkami. Pre pohodlné sedenie i hranie boli pre deti zaobstarané tulivaky a bezpečné podsedačky. Na celkovú interiérovú obnovu knižnica získala finančné prostriedky z Fondu na podporu umenia, ale značné prostriedky boli na obnovu knižnice vyčlenené aj v obecnom rozpočte. **Obnovou a rekonštrukciou vznikol moderný, prítiahlivý a funkčný priestor pre deti, mamičky i ostatných milovníkov literatúry** - súčasných i potenciálnych čitateľov i obyvateľov, ktorí sa určite radi stretnú v kultivovanom prostredí. Obnovené priestory knižnice, ktoré sa nachádzajú na prízemí obecného úradu, pozývajú na návštevu aj vkusnou vonkajšou výzdobou a kto do knižnice vkročí, určite neoľutuje. Čaká ho príjemné a esteticky upravené prostredie, ktoré v návštevníkoch zanechá príjemné dojmy a zážitky.

Obrázok 9 Detský kútik je vybavený hrami a hračkami, nesmú však chýbať ani detské knihy a lepoprelá.

Obrázok 10 V knižnici je k dispozícii aj prístup na internet s možnosťou vyhľadávania v rôznych databázach.

Obrázok 11 Obecná knižnica pozýva svojich čitateľov pri vstupe do jej priestorov aj vkusnou výzdobou.

Obecná knižnica je dobudovaná aj z hľadiska techniky a softvérového vybavenia. Knižnično-informačné služby sú automatizované prostredníctvom knižničného systému, ktorý zabezpečuje evidenciu knižničného fondu, čitateľov, výpožičiek a upomienok. Knižničný systém je využívaný aj pri komunikácii s čitateľom. Elektronický katalóg knižničného fondu je vystavený na webovej stránke obce Kónská a používateľom je k dispozícii online. Na webovej stránke obce obyvatelia nájdu všetky aktuálne informácie súvisiace s činnosťou knižnice /otváracie hodiny, podujatia, knižné novinky, galériu fotografií z podujatí a pod./

Krajská knižnica v Žiline, ako metodické centrum pre mestské a obecné knižnice v okrese Žilina a Bytča, sa rozhodla knižnicu oceniť titulom Najlepšia knižnica Horného Považia za rok 2021. O vybudovanie peknej, funkčnej a modernej knižnice sa zaslúžila aj knihovníčka Miroslava Niníková, ktorá v knižnici pôsobí od roku 2018 a ktorá knižnicu pre čitateľov otvára pravidelne dvakrát do týždňa v popoludňajších hodinách. Pre deti materskej a základnej školy je otvorená aj dopoludnia, **kedy sa deti v priestore knižnice zúčastňujú besied, kvízov a rôznych zábavných súťaží, ktoré sú spojené s knihou a čítaním.** Pani knihovníčka má viacero predsavzatí a v priestore knižnice chce organizovať aj ďalšie podujatia, napr. súťaže v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín, nácvik programov literárno-dramatického krúžku a detského folklórneho súboru, ktoré pracujú pri základnej škole. Prijemné prostredie určite aj do budúcnosti bude lákať mamičky na materskej dovolenke, aby knižnicu so svojimi deťmi pravidelne navštevovali a aby tu prežili podnetné chvíle v spoločnosti knihy.

Obrázok 12 Riaditeľka Krajskej knižnice v Žiline Mgr. Katarína Šušoliaková /vpravo/ odovzdala ocenenie „Najlepšia knižnica Horného Považia 2021“ knihovníčke Obcej knižnice v Konej Miroslave Ninikovej /vľavo/.

Obrázok 13 Starostka obce Koneá Ing. Janka Stupňanová /vpravo/ a knihovníčka Obcej knižnice v Konej Miroslava Niniková /vľavo/ v obnovej knižnici. Vďaka ich spoločnému úsiliu obecná knižnica dostala novú tvár.

Krajská knižnica v Žiline
udeľuje osobitné ocenenie

Najlepšia knižnica Horného Považia 2021

Obcej knižnici v Konej

za komplexnú obnovu priestorov, automatizáciu knižničných služieb, získavanie mimorozpočtových zdrojov a poskytovanie kvalitných knižnično-informačných služieb pre obyvateľov obce.

V Žiline 09. 05. 2022

Mgr. Katarína Šušoliaková, riaditeľka

Obrázok 14 Diplom pre Najlepšiu knižnicu Horného Považia 2021.

Ocenenej knižnici prajeme do ďalších rokov veľa spokojných čitateľov a návštevníkov, ktorí v dnešnom uponáhľanom svete môžu v knižnici nájsť miesto na oddych a relax. Knihovníčke a vedeniu obce prajeme veľa tvorivých nápadov a samozrejme dostatok finančných prostriedkov, ktoré sú nevyhnutné pre ďalší rozvoj ich krásnej knižnice.

Výber inšpiratívnych podujatí obecných knižníc v okrese Žilina a Bytča

Medzi dôležité úlohy knižníc patrí rozvíjanie čitateľskej kultúry, čitateľskej gramotnosti a informačných kompetencií u detí, študentov, ale i dospelých. Spomínané atribúty knižnica dosiahne nielen kvalitným a rozmanitým knižničným fondom, ale i realizáciou kultúrnych a spoločensko-vzdelávacích podujatí. Prinášame Vám preto niekoľko inšpiratívnych príkladov na aktivity, ktoré sa uskutočnili i vo verejných knižniciach v okresoch Žilina a Bytča.

Žiaci zo ZŠ v Dlhom Poli privítali spisovateľku Jaroslavu Kuchtovú

Spisovateľka Jaroslava Kuchtová sa narodila v Trenčíne a svoje detstvo prežila v Novej Dubnici. Po skončení vysokoškolských štúdií v Bratislave sa presťahovala do Žiliny, ktorá sa natrvalo stala jej domovom. Takmer celý pracovný život pôsobila ako pedagóg na vysokej škole a neskôr na strednej škole. V súčasnosti je už na dôchodku a venuje sa svojim vnúčatám. Písanie je pre ňu koníčkom, píše nielen pre deti a mládež, ale i pre dospelých. Okrem písania má rada šport a prírodu. Pani Kuchtová **pútavou prezentáciou predstavila žiakom prvého stupňa svoju tvorbu. Deti tak spoznali tieto knihy:** *Prázdniny s Huncútom, Naš pes (je) HUNCÚT, Keby som mal brata, Mravčekovo a Ryšavky*. **Dozvedeli sa aj o tom, čo je to šikana, alebo aké je poslanie humanitarnej spoločnosti Magna.** Kvôli kapacitným obmedzeniam sa beseda nakoniec nekonala v obecnej knižnici, ktorá sídli v základnej škole, ale v počítačovej učebni. Žiaci si pripravili veľa otázok, napr. ako dlho pani spisovateľke trvá napísanie knihy, či práve píše novú knihu, alebo či má doma nejaké zvieratko... Celá beseda sa vydarila, o čom svedčí spokojnosť žiakov a pani učiteliek, ktorí zažili príjemné a obohacujúce literárne dopoludnie.

Obrázok 15 Spisovateľka Jaroslava Kuchtová na besede so žiakmi Základnej školy v Dlhom Polí.

Spisovateľ Ján Moravec navštívil Obecnú knižnicu v Predmieri

12. mája 2022 sa v Obecnej knižnici v Predmieri uskutočnila beseda so spisovateľom Jánom Moravcom. Vedenie Základnej školy Jozefa Ignáca Bajzu i Obecnej knižnice v Predmieri sa snaží do priestorov školy a obecnej knižnice pozývať rôzne osobnosti kultúry a literatúry. Tento rok pozvanie prijal **regionálny autor Ján Moravec**, ktorý **prišiel prezentovať svoju najnovšiu knihu povestí o hradoch v Žilinskom kraji**, ktorú vydal pod názvom **Dvanásť krásavíc**. Stretnutie sa konalo v priestore novej obecnej knižnice. Deti boli na stretnutie so spisovateľom veľmi dobre pripravené. Po privítaní spisovateľa **deti predviedli úvodný program**, v rámci ktorého **predstavili „cestu knihy“** od napísania textu spisovateľom, cez ilustrovanie textu ilustrátorom až po tlač a vydanie samotnej knihy. Úvodná prezentácia bola vhodným vstupom do sveta rozprávok a povestí a tiež do sveta histórie o ktorú sa významne zaujíma aj spisovateľ Ján Moravec. V najnovšie vydanej knihe Dvanásť krásavíc deťom prostredníctvom povestí predstavil 12 hradov nachádzajúcich sa na Považí a Orave. Po predstavení knihy **deti kládli autorovi zaujímavé otázky** a živo sa zaujímali o to, čo ho pri písaní kníh inšpiruje. **V závere podujatia deti predviedli divadielko, ktoré si nacvičili na motívy jednej povesti z prezentovanej knihy**, ktorej dej sa odohráva v regióne Bytča. V závere besedy si deti zasúťažili a spisovateľovi odovzdali drobné výtvarné darčeky. Na oplátku p. spisovateľ Ján Moravec deťom daroval svoju knihu aj do školskej knižnice, aby si ju mohli kedykoľvek požičať a prečítať. Aj p. knihovníčka obecnej knižnice hosťovi darovala knihu o obci Predmier aj s krásnym venovaním. Deti odchádzali

z besedy spokojné a s peknými zážitkami. Veľa sa od spisovateľa dozvedeli, ale tiež aj ukázali, že o knihách už vedia veľa informácií. Predvedením divadielka dokázali, že vedia byť aj dobrými rozprávačmi a hercami. Krásne a inšpiratívne prostredie obecnej knižnice zážitky detí ešte viac umocnilo.

Obrázok 16 Beseda so spisovateľom Jánom Moravcom v Obecnej knižnici Predmier.

Obrázok 17 Predstavenie spisovateľovej najnovšej knihy Dvanásť krásavíc – povesti o hradoch v Žilinskom kraji.

Obecná knižnica v Predmieri sa zapojila aj do projektu s názvom Je nás počuť, ktorého cieľom je propagovať knižnice a podporiť čítanie. Ide o spoločnú aktivitu knižníc v Žilinskom kraji v rámci Týždňa slovenských knižníc. Všetky zapojené knižnice čítajú v jeden deň v rovnakú hodinu pre ľudí v knižniciach, ale i v uliciach, napr. na námestiach alebo v parkoch. Pani knihovníčka Mgr. Jolana Letríková prečítala deťom zo ZŠ Jozefa Ignáca Bajzu ukážku z knihy Snehuliacke ostrovy od Jána Uličianskeho. Vypočutý príbeh žiaci ilustrovali, a taktiež riešili kvíz, ktorý mal za cieľ naučiť deti čítať s porozumením a rozvíjať ich čitateľskú gramotnosť. Tí najšikovnejší boli odmenení diplomom a sladkosťou.

Obrázok 18 Podujatie Je nás počuť v Obcej knižnici Predmier. Riešenie kvízu, ktorý bol zameraný na čítanie s porozumením.

Obrázok 19 Podujatie Je nás počuť. Kreslenie ilustrácií na základe vypočutého príbehu.

Podujatia o Guľkovi Bombuľkovi a Mimi a Líze v Obecnej knižnici v Konskej

Krajská knižnica v Žiline zrealizovala na konci školského roka dve podujatia v Obecnej knižnici v Konskej. Prvé **zážitkové čítanie** bolo určené žiakom 1. ročníka, ktorí sa zoznámili s **červeným kľbkom Guľkom Bombuľkom**. Zistili na čo všetko sa dá také kľbko vlny použiť, čo im svojou veľkosťou a tvarom pripomína, vyskúšali si páranie, hádali hádanky o zvieratkách, ktoré žijú na dvore a s ktorými sa stretol i Guľko. Prostredníctvom prečítaných úryvkov z knihy sme sa porozprávali o kamarátsťve a hodnotách života, aby sme sa k sebe správali láskavo, úctivo a slušne, pretože taký bol aj náš hlavný hrdina.

Obrázok 20 Čítanie úryvkov z knihy a prezeranie ilustrácií.

Obrázok 21 Deti si vyskúšali aj páranie vlny.

Obrázok 22 Zážitkové čítanie o Guľkovi Bombuľkovi.

Podujatie **Mimi a Líza** bolo venované druhákovi ZŠ, ktorí spoznali priateľstvo vidiaceho dievčatka s nevidiacim. Ukázali sme si, ako vyzerá Braillovo písmo, pexeso pre nevidiacich, a taktiež si vyskúšali, aké to je vidieť iba tmu. Deti si vypočuli príbeh o neviditeľnej rybe, ktorý ukrýva ponaučenie o tom, že keď je niekto iný, nie je to žiadna chyba, že na svete je miesto pre každého z nás.

Obrázok 23 Deti sa pokúsili splniť úlohy so zaviazanými očami.

Obrázok 24 Predstavenie autoriek a kníh o Mimi a Líze.

Obecná knižnica v Konej pravidelne realizuje pre materskú a základnú školu aj **informačnú výchovu**, kde sa deti dozvedia na čo nám knižnica slúži, ako sa správame ku knihám, ako vzniká kniha a nechýbajú ani krátke ukážky z rozprávok – úlohou detí je uhádnuť, o akú rozprávku ide. Pri odchode z knižnice deti dostanú, ako malú pozornosť, záložku do knihy a sladkú odmenu.

Obrázok 25 Podujatie Informačná výchova pre predškolákov.

Obecná knižnica Teplička nad Váhom uskutočňuje okrem informačnej výchovy pre žiakov základnej a materskej školy i **besedy a prednášky s cestovateľmi, historikmi, spisovateľmi a pod.**, ktorí rozprávajú o sebe, o svojich aktivitách a vydaných knihách. **Do knižnice v spolupráci s Klubom dôchodcov** pri OÚ v Tepličke nad Váhom **prijali pozvanie**, napríklad spisovateľ, historik a publicista Miloš Jesenský, odborný pracovník z Krajskej hvezdárne v Žiline RNDr. Miroslav Znašík alebo lektor (rodený Francúz) Aldrick Berquin. Priestory knižnice taktiež zaplnili zvuky hudby. Žiaci zo Základnej umeleckej školy Ferka Špániho predviedli svoj spev a hru na akordeóne či keyborde pod taktovkou pani učiteľky Jarky Moravcovej.

Obrázok 26 Hudobná besiedka v spolupráci so Základnou umeleckou školou Ferka Špániho v Obecnej knižnici Teplička nad Váhom.

Obrázok 27 Pozvánka na besedu so spisovateľom, historikom a publicistom Milošom Jesenským.

Obecná knižnica v Kunerade sa prvýkrát zapojila do obľúbeného celoslovenského podujatia Noc s Andersenom a ako píše na sociálnej sieti Facebook „dúfajú, že nie posledný“. Veria, že sa budúci rok opäť stretnú so svojimi detskými čitateľmi. Na deti čakal pestrý a zaujímavý program. S pani starostkou Monikou Kaveckou si prečítali rozprávku Cisárove nové šaty, riešili rôzne úlohy a prišiel aj Hans Christian Andersen, ktorý deti vypovedal. Nechýbalo ani občerstvenie a sladké prekvapenie na záver.

Obrázok 28 Deti riešili rôzne rozprávkové úlohy.

Obrázok 29 Prišiel aj pán Andersen.

Obrázok 30 Pani starostka prečítala deťom rozprávku Cisárove nové šaty.

Fond na podporu umenia a knižnice

Fond na podporu umenia sa zameriava aj na knižnice, ktorým poskytuje finančné prostriedky na rozvoj knižnično-informačných služieb, vzdelávacích aktivít a doplňovanie knižničných fondov. Knižnice môžu taktiež získať finančné prostriedky na komplexnú knižničnú infraštruktúru a priestorové vybavenie. Podpora je určená pracujúcim a aktívnym knižniciam, ktoré sú evidované v Zozname knižníc Slovenskej republiky.

Odporúčame aj v budúcnosti využiť možnosti získania prostriedkov z verejných zdrojov, ktoré spravuje Fond na podporu umenia. Podmienkou úspešnosti je dobre spracovaný projekt, ktorý je potrebné poslať v stanovenom termíne (viac informácií na <https://www.fpu.sk/sk/>).

Prehľad finančných prostriedkov, ktoré obecné a mestské knižnice získali z Fondu na podporu umenia v roku 2021

Okres Žilina a Bytča

Knižnica	Akvizícia (nákup kníh)	Knižničná infraštruktúra
Bytča	3 000 €	7 000 €
Dlhé Pole	1 000 €	-
Dolná Tižina	1 100 €	-
Ďurčiná	-	2 000 €
Jablonové	1 000 €	-
Konská	1 100 €	3 5000 €
Kotešová	1 000 €	-
Kunerad	1 000 €	5 500 €
Krasňany	1 000 €	-
Lysica	1 100 €	-
Predmier	1 100 €	-
Rajec	1 300 €	23 000 €
Rosina	1 000 €	-

Stránske	1 000 €	-
Strečno	1 000 €	-
Terchová	1 100 €	-
Turie	1 000 €	6 500 €
Varín	1 100 €	-

Tabuľka 1 Zoznam knižníc (okres Žilina a Bytča), ktoré boli finančne podporené z FPU.

Metodické usmernenie na určenie štandardov

Ministerstvo kultúry SR vydalo v roku 2020 nové metodické usmernenie č. MK – 4315/2020-110/11107 na určenie štandardov pre verejné knižnice, ktorých cieľom je optimalizovať podmienky pre kvalitné poskytovanie knižničných a informačných služieb verejnými knižnicami a optimálne využívanie verejných zdrojov poskytovaných zriaďovateľmi verejných knižníc. Celé znenie schváleného metodického usmernenia nájdete na tejto stránke:

https://www.snk.sk/images/Informacie_pre/Kniznice_a_knihovnikov/Dokumenty_pre_knihovnikov/Metodicke_usmernenie_MK_SR_Standardy_pre_verejne_kniznice.pdf

Slovenská národná knižnica v nadväznosti na Zákon č. 126/2015 Z.z. o knižniciach vydala metodický pokyn k vymedzeniu štandardu doplňovania a aktualizácie knižničného fondu pre knižnice zriaďované obcami, mestami alebo samosprávnymi krajmi na území Slovenskej republiky. **Cieľom štandardu pre dobrý knižničný fond** je stanovenie odporúčajúcich parametrov pre optimálny rozsah, obsah a kvalitu knižničného fondu. Nájdete v ňom odpovede na tieto otázky:

- Ako budovať dobrý knižničný fond?
- Aké typy a formy dokumentov do knižnice zaobstarat’?
- Aký by mal byť celkový objem knižničného fondu?
- Akú čiastku finančných prostriedkov je potrebné každoročne vyčleniť na nákup kníh?
- Prečo knihy vyrad’ovať?
- Ako často vykonať revíziu knižničného fondu?

Celé znenie schváleného štandardu si môžete prečítať tu: https://www.snk.sk/images/Informacie_pre/Kniznice_a_knihovnikov/Dokumenty_pre_knihovnikov/Standard_pre_dobry_kniznicny_fond.pdf

Hodnotenie plnenia štandardov verejnými knižnicami v okrese Žilina a Bytča za rok 2021

Na základe štatistických údajov, ktoré nám poskytli zriaďovatelia obecných a mestských knižníc v okrese Žilina a Bytča, sme **vyhodnotili plnenie jednotlivých štandardov za rok 2021, t. j. 52 pracujúcich obecných knižníc a 4 mestské knižnice okres Žilina a Bytča**. Splnené parametre sú označené zelenou farbou, nesplnené červenou (viď tabuľky nižšie). Z výsledkov hodnotenia plnenia štandardov vyplýva:

- Štandard **Budovanie knižničného fondu a informačných zdrojov splnilo 18 knižníc, t. j. 32 %** z toho 2 mestské knižnice: MK Rajecké Teplice a MK Bytča. Tento štandard plnia knižnice v okrese Žilina a Bytča **do značnej miery vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia**.
- Štandard **Percento používateľov z počtu obyvateľov splnilo 5 knižníc, t. j. 9 %** : OK Krasňany, OK Lysica, OK Jablonové, OK Kotešová, OK Predmier.
- Štandard **Vzdelávacie, kultúrne a komunitné podujatia splnili 3 knižnice** (OK Dlhé Pole, OK Krasňany, OK Jablonové), **t. j. 5 %**. Je dôležité, aby verejné knižnice poznali potreby miestnej komunity a premenili knižnicu na miesto neformálneho celoživotného vzdelávania, ale i miesto stretávania sa, zábavy a oddychu. **Knižnice by mali organizovať rôzne aktivity a podujatia podporujúce čítanie a rozvoj zručností potrebných na dosiahnutie čitateľskej a informačnej gramotnosti**.
- Parameter **Prevádzkový čas knižnice pre verejnosť splnilo 12 knižníc** (z toho 3 mestské: MK Rajec, MK Žilina, MK Bytča), **t. j. 21 %**. S cieľom zabezpečiť, čo najlepší prístup ku knižničným službám musí byť knižnica otvorená v čase, ktorý maximálne vyhovuje tým, ktorí žijú, pracujú alebo študujú v mieste jej pôsobenia.
- Podľa štandardov by mala byť **dostupnosť informácií o verejnej knižnici a jej službách zabezpečená aj prostredníctvom webovej stránky knižnice** (v prípade malých knižníc prostredníctvom webovej stránky zriaďovateľa) **a pomocou sociálnych sietí**. V okrese Žilina a Bytča **majú zriadenú vlastnú webovú stránku len 3 knižnice** (MK Bytča, MK Žilina a OK Porúbka), **t. j. 5 %**. **Webovú stránku zriaďovateľa využíva 39 knižníc, t. j. 70 %** a **sociálnu sieť Facebook využívajú iba 4 knižnice** (OK Teplička nad

Váhom, OK Jablonové, OK Kunerad, MK Žilina). Obecná knižnica Kanská poskytuje informácie o svojej činnosti prostredníctvom Facebooku obce. 8 knižníc nepropaguje svoju činnosť na vlastnej webovej stránke a nevyužíva ani webovú stránku zriaďovateľa alebo sociálne siete. **Knižnice by mali vo väčšej miere využívať na prezentáciu a propagáciu svojej činnosti a poskytovaných služieb moderné informačno-komunikačné technológie** (webové stránky, sociálne siete). Informácie o knižniciach a ich aktivitách na webe sú častokrát veľmi stručné, obsahujú len základné údaje, a to prevádzkové hodiny knižnice pre verejnosť a meno knihovníka. **Webové stránky majú prilákať do knižníc väčší počet čitateľov a popritom uspokojovať ich informačné potreby a požiadavky**, preto by mali byť atraktívne, prehľadné a po obsahovej stránke zrozumiteľné. **Webové sídlo knižníc by malo obsahovať rozsiahlejšie údaje**, napríklad prehľad ponúkaných služieb, aktuálnu ponuku aktivít, stručnú charakteristiku knižnice, zoznam nových kníh a pod.

- **Štandard Priestory knižnice určené pre používateľov splnilo 16 knižníc, t. j. 29 %.** Knižnica by mala zabezpečiť vhodné priestory a interiérové vybavenie primerané veľkosti jej knižničného fondu a rozsahu poskytovaných knižnično-informačných služieb. Knižnice v okrese Žilina a Bytča sa snažia modernizovať svoje priestory (nákup nových regálov, kresiel, sedačiek, stolíkov a stoličiek, zriadenie detského kútika a pod.). **Finančné prostriedky na revitalizáciu priestorov získavajú predovšetkým z Fondu na podporu umenia.**
- Verejné knižnice by vo svojich priestoroch mali zabezpečiť pohodlné miesta na štúdium a oddychové čítanie a miesto na stretávanie sa skupín rôznych veľkostí, a preto sa predmetom štandardu stal aj parameter **Študijné miesta a miesta na oddych. Tento parameter splnilo 16 knižníc, t. j. 29 %.**
- **Štandard Prístup k internetu a informačným zdrojom** (počet verejne prístupných staníc s pripojením na internet) **splnilo 20 knižníc, t. j. 36 %.** Pokiaľ knižnica ponúka pripojenie na internet prostredníctvom Wi-Fi pripojenia, počet verejne prístupných staníc je nižší.
- Predmetom metodického usmernenia na určenie štandardov je aj parameter **Elektronický katalóg knižnice**, kde sa stanovil indikátor: Knižnice, ktoré pôsobia v obciach s viac ako 1 000 obyvateľmi,

poskytujú online elektronický katalóg. Tento **štandard splnilo 5 knižníc**, ktoré poskytujú online katalóg (MK Bytča, MK Žilina, OK Kanská, OK Teplička nad Váhom, OK Kotešová) **z celkového počtu 34, t. j. 15 %**. V dnešnej modernej, technologickej dobe **je potrebné zvýšiť počet knižníc, ktoré sú automatizované prostredníctvom knižnično-informačného systému a zároveň poskytujú online katalóg**, aby používatelia mohli využívať služby knižnice aj z pohodlia domova a mimo otváracích hodín.

- Aby zamestnanci verejných knižníc zamestnaní na plný aj čiastočný úväzok, nestratili kontakt s najnovšími trendmi vo svojom odbore, musia udržiavať svoj profesionálny rozvoj prostredníctvom formálneho aj neformálneho vzdelávania. Podľa stanoveného indikátora **štandard Kvalifikácia a vzdelávanie zamestnancov knižnice splnila 1 knižnica** (OK Turie). **Do odborného vzdelávania sa započítavajú nielen školenia, prednášky, semináre, workshopy v prezenčnej podobe, ale aj v online forme**. Slovenská národná knižnica sprístupňuje na stránke <https://www.snk.sk/sk/informacie-pre/kniznice-a-knihovnikov/knihovnicke-vzdelavanie/vzdelavacie-podujatia.html> archív (záznamy) uskutočnených zaujímavých vzdelávacích podujatí.
- Štandard **Meranie spokojnosti používateľov knižnice splnili 3 knižnice, t. j. 6 %** (OK Jablonové, OK Porúbka a OK Teplička nad Váhom). Meranie spokojnosti používateľov verejnej knižnice je základným nástrojom na získanie spätnej väzby. **Pomáha prevádzkovateľovi a vedeniu knižnice pri rozhodovaní o zlepšovaní činnosti a rozvoji knižnice.**

Okres Žilina

P. č.	Názov obce/mesta	Budovanie knižničného fondu a informačných zdrojov (priemerná suma na nákup KJ na 1 obyvateľa v € v kalendárnom roku)			Vynaložené finančné prostriedky na nákup KF (od zriaďovateľa, FPU, sponzora a iných)	Počet obyvateľov	Počet používateľov	Percento používateľov z počtu obyvateľov			Vzdelávacie, kultúrne a komunitné podujatia		
		štandard	skutočnosť	%				štandard	skutočnosť	%	štandard	skutočnosť	%
1.	Belá	0,8	0,63	78	2 084	3 326	355	12	11	89	50	7	14
2.	Bitarová	0,8	0,00	0	0	817	23	8	3	35	6	0	0
3.	Brezany	0,8	0,00	0	0	685	0	8	0	0	6	0	0
4.	Divná	0,8	0,00	0	0	2 456	16	10	1	7	20	0	0
5.	Divinka-Lalinok	0,8	0,02	3	24	1 009	15	8	1	19	8	0	0
6.	Dlhé Pole	0,8	0,70	87	1 360	1 945	100	8	5	64	8	18	225
7.	Dolná Tižina	0,8	1,35	169	2 000	1 481	54	8	4	46	8	0	0
8.	Ďurčiná	0,8	1,83	228	2 006	1 098	20	8	2	23	8	0	0
9.	Fačkov	0,8	0,00	0	0	665	45	8	7	85	6	0	0
10.	Gbeľany	0,8	0,92	116	1 381	1 493	63	8	4	53	8	3	38
11.	Horný Hričov	0,8	1,76	220	1 500	853	40	8	5	59	6	1	17
12.	Hričovské Podhr.	0,8	0,00	0	0	348	3	8	1	11	4	0	0
13.	Jasenové	0,8	0,31	39	194	618	40	8	6	81	6	0	0
14.	Kľače	0,8	0,27	33	110	414	32	8	8	97	4	0	0
15.	Konská	0,8	2,53	316	4 221	1 668	122	8	7	91	8	3	38
16.	Kunerad	0,8	2,34	292	2 441	1 044	76	8	7	91	8	0	0
17.	Krasňany	0,8	0,93	116	1 511	1 622	197	8	12	152	8	11	138
18.	Lietava	0,8	1,50	188	2 465	1 640	44	8	3	34	8	0	0
19.	Lietavská Lúčka	0,8	0,13	16	238	1 879	33	8	2	22	8	0	0
20.	Lietavská Svinná	0,8	0,14	18	150	1 049	35	8	3	42	8	0	0
21.	Babkov pob.	0,8	0,23	29	150	639	14	8	2	27	6	0	0
22.	Lysica	0,8	2,39	298	2 080	872	78	8	9	112	6	0	0
23.	Mojš	0,8	0,11	14	149	1 341	0	8	0	0	8	0	0
24.	Nedezda	0,8	2,37	297	2 545	1 072	46	8	4	54	8	0	0
25.	Paština Závada	0,8	0,08	10	20	244	10	8	4	51	4	0	0
26.	Porúbka	0,8	3,82	477	2 000	524	35	8	7	83	6	2	33
27.	Rajec	1	0,26	26	1 507	5 877	384	12	7	54	150		0
28.	Rajecká Lesná	0,8	0,00	0	0	1 232	48	8	4	49	8	0	0
29.	Rajecké Teplice	1	1,07	107	3 072	2 862	135	12	5	39	50	0	0
30.	Rosina	0,8	0,94	118	3 162	3 358	43	12	1	11	50	0	0
31.	Stránske	0,8	1,41	177	1 283	907	69	8	8	95	6	0	0
32.	Strečno	0,8	0,72	90	1 877	2 594	190	8	7	92	20	1	5
33.	Teplica n.Váhom	0,8	0,38	48	1 662	4 367	172	12	4	33	50	1	2
34.	Terchová	0,8	0,94	118	3 778	4 014	207	12	5	43	50	0	0
35.	Turie	0,8	0,51	63	1 049	2 077	45	12	2	18	20	0	0
36.	Varín - knižnica bola v sledovanom roku zatvorená z dôvodu rekonštrukcie.	0,8	#####					12	#####	#####	50		0
37.	Zbyňov	0,8	0,00	0	0	865	0	8	0	0	6	0	0
46	Žilina - mestská knižnica	1	0,09	9	7 032	82 138	828	8	1,01	13	700	9	1

Tabuľka 2 Vyhodnotenie plnenia štandardov verejnými knižnicami v okrese Žilina za rok 2021.

Okres Žilina

P. č.	Názov obce/mesta	Prevádzkový čas knižnice pre verejnosť		Webové sídlo knižnice a prezentácia na sociálnych sieťach		Využitie webovej stránky zriaďovateľa alebo prezentácia prostredníctvom sociálnych sietí	Pristupnosť knižnice určené pre používateľov (najmenej 60 m ² na 1 000 obyv.)		Študijné miesta a miesta na oddych (počet pokojných miest na štúdium a čítanie v knižnici)			Prístup k internetu a informačným technológiám (počet verejne prístupných staníc s pripojením na internet)			Elektronický katalóg knižnice (v obci s viac ako 1 000 obyvateľmi)	Vzdelávanie zamestnancov knižnice (1 zamestnanec = 40 hod. vzdelávania, resp. Ak knižnica má menej ako 20 prevádzkových hodín = 8 hod. vzdelávania)			Prieskum spokojnosti používateľov (uveďte číselný kód 1=ano 0=nie)
		štandard	skutočnosť	vlastná webová stránka	skutočnosť		%	štandard	skutočnosť	%	štandard	skutočnosť	%	štandard		skutočnosť	%		
1.	Belá	20-30	15	0	1	0	20	2	10	2	1	50	0	8	0	0	0	0	
2.	Bitarová	5-8	1,5	0	1	1	7	10	143	1	1	100	X	8	0	0	0	0	
3.	Brezany	5-8	2	0	1	1	7	1	14	1	0	0	X	8	0	0	0	0	
4.	Divná	10-20	10	0	1	0	15	4	27	1	1	100	0	8	0	0	0	0	
5.	Divinka-Latinok	8-10	2	0	1	0	10	10	100	1	0	0	0	8	0	0	0	0	
6.	Dlhé Pole	8-10	5	0	1	0	10	25	250	1	0	0	0	8	1	13	0	0	
7.	Dolná Trizina	8-10	2	0	1	1	10	10	100	1	0	0	0	8	0	0	0	0	
8.	Dušanová	8-10	2	0	1	0	10	2	20	1	0	0	0	8	0	0	0	0	
9.	Fadkov	5-8	1	0	1	1	7	1	14	1	0	0	X	8	0	0	0	0	
10.	Gbeľany	8-10	8	0	1	0	10	2	20	1	0	0	0	8	4	50	0	0	
11.	Horný Hričov	5-8	3	0	1	0	7	1	14	1	0	0	X	8	0	0	0	0	
12.	Hričové Podhr.	3-5	1	0	1	0	3	0	0	1	0	0	X	8	0	0	0	0	
13.	Jasenové	5-8	1	0	1	1	7	12	171	1	0	0	X	8	0	0	0	0	
14.	Kľače	3-5	1,5	0	1	0	10	1	10	1	0	0	X	8	0	0	0	0	
15.	Konečná	8-10	4	0	1	0	10	2	20	1	1	100	1	8	3	38	0	0	
16.	Kunerad	8-10	4	0	1	1	10	18	180	1	1	100	0	8	5	63	0	0	
17.	Krasňany	8-10	10	0	1	1	10	16	160	1	2	200	0	8	0	0	0	0	
18.	Lietava	8-10	5	0	1	0	10	20	200	1	0	0	0	8	0	0	0	0	
19.	Lietavská Lúčka	8-10	10	0	1	0	10	6	60	1	0	0	0	8	6	75	0	0	
20.	Lietavská Súvná	8-10	1	0	0	0	10	6	60	1	0	0	0	8	0	0	0	0	
21.	Babkov pob.	5-8	1	0	0	1	7	3	43	1	1	100	X	8	0	0	0	0	
22.	Lysica	5-8	2	0	0	1	7	8	114	1	0	0	X	8	0	0	0	0	
23.	Mojš	8-10	1	0	0	0	10	0	0	1	0	0	0	8	0	0	0	0	
24.	Nedezda	8-10	4	0	1	1	10	1	10	1	1	100	0	8	2	25	0	0	
25.	Pastilka Žilavá	3-5	2	0	1	1	3	10	333	1	0	0	X	8	0	0	0	0	
26.	Pondžba	3-5	20	1	1	1	3	14	467	1	6	600	X	40	1	3	1	0	
27.	Rajec	30-40	45	0	1	0	30	4	13	2	2	100	0	40	15	38	0	0	
28.	Rajecká Lesná	8-10	4	0	1	0	10	1	10	1	0	0	0	8	1	13	0	0	
29.	Rajecké Teplice	20-30	18,5	0	1	0	20	2	10	2	2	100	0	8	0	0	0	0	
30.	Rosina	20-30	2,5	0	1	0	20	2	10	2	1	50	0	8	0	0	0	0	
31.	Stránske	5-8	6	0	1	1	7	7	100	1	3	300	X	8	0	0	0	0	
32.	Strečno	10-20	9	0	1	0	15	28	187	1	4	400	0	8	4	50	0	0	
33.	Teplická n.Váhom	20-30	8	0	1	0	20	20	100	2	2	100	1	8	2	25	1	0	
34.	Terchová	20-30	20	0	1	0	20	22	110	2	2	100	0	40	0	0	0	0	
35.	Turie	10-20	15	0	1	0	15	6	40	2	2	100	0	8	25	313	0	0	
36.	Varín - knižnica bola v sledovanom roku zahorená z dôvodu rekonštrukcie.	20-30						20			3								
37.	Zbyňov	5-8	2	0	1	0	7	1	14	1	0	0	0	8	0	0	0	0	0
46.	Žilina - mestská knižnica	50 a viac	78	1	1	0	100	45	45	20	0	0	1	40	2,5	6	0	0	0

Tabuľka 3 Vyhodnotenie plnenia štandardov verejnými knižnicami v okrese Žilina za rok 2021.

Okres Bytča

P. č.	Názov obce/mesta	Budovanie knižničného fondu a informačných zdrojov (priemerná suma na nákup KJ na 1 obyvateľa v € v kalendárnom roku)			Vynaložené finančné prostriedky na nákup KF (od zriaďovateľa, FPU, sponzora a iných)	Počet obyvateľov	Počet používateľov	Percento používateľov z počtu obyvateľov			Vzdelávacie, kultúrne a komunitné podujatia		
		štandard	skutočnosť	%				štandard	skutočnosť	%	štandard	skutočnosť	%
1.	Bytča	1	1,07	107	12 243	11 423	1 212	13	11	82	300	22	7
2.	Hvozdnica	0,8	0,10	13	120	1 199	2	8	0	2	8	0	0
3.	Jablónové	0,8	3,65	456	3 300	904	89	8	10	123	6	9	150
4.	Kolárovice	0,8	0,00	0	0	1 817	5	8	0	3	8	0	0
5.	Kotešová	0,8	0,46	57	1 000	2 183	276	10	13	126	20	0	0
6.	Maršová	0,8	0,39	49	400	1 027	75	8	7	91	8	0	0
7.	Petrovice	0,8	0,24	30	390	1 640	41	8	3	31	8	1	13
8.	Predmier	0,8	1,69	211	2 277	1 347	110	8	8	102	8	3	38
9.	Súľov-Hradná	0,8	0,10	13	99	984	11	8	1	14	6	0	0
10.	Štiavnik	0,8	0,20	25	800	3 999	66	12	2	14	50	0	0
11.	Veľké Rovné	0,8	0,00	0	0	3 662	45	12	1	10	50	1	2

Tabuľka 4 Vyhodnotenie plnenia štandardov verejnými knižnicami v okrese Bytča za rok 2021.

P. č.	Názov obce/mesta	Prevádzkový čas knižnice pre verejnosť		Webové sídlo knižnice a prezentácia na sociálnych sieťach		Priestory knižnice určené pre používateľov (najmenej 60 m ² na 1 000 obyv.)	Študijné miesta a miesta na oddych (počet pokojných miest na štúdium a čítanie v knižnici)			Prístup k internetu a informačným technológiám (počet verejne prístupných staníc pripojením na internet)			Elektronický katalóg knižnice (v obci s viac ako 1 000 obyvateľmi)	Vzdelávanie zamestnancov knižnice (1 zamestnanec = 40 hod. vzdelávania, resp. Ak knižnica má menej ako 20 prevádzkových hodín = 8 hod. vzdelávania)			Priemerná spokojnosť používateľov (uveďte číselný kód 1=áno 0=nie)
		štandard	skutočnosť	vlastná webová stránka	využitie webovej stránky zriaďovateľa alebo prezentácia prostredníctvom sociálnych sietí		štandard	skutočnosť	%	štandard	skutočnosť	%		štandard	skutočnosť (priemer na 1 zamestnanca)	%	
1.	Bytča	40 - 45	40	1	0	0	50	36	72	3	5	167	1	40	10	25	0
2.	Hvozdnica	8 - 10	2	0	0	0	10	6	60	1	0	0	0	8	0	0	0
3.	Jablónové	5 - 8	5	0	1	1	7	1	14	1	1	100	x	8	5	62,5	1
4.	Kolárovice	8 - 10	2	0	1	0	10	1	10	1	3	300	0	8	0	0	0
5.	Kotešová	10 - 20	12	0	1	0	15	10	67	1	2	200	1	8	0	0	0
6.	Maršová	5 - 8	2	0	1	1	10	3	30	1	3	300	0	8	0	0	0
7.	Petrovice	8 - 10	4	0	0	0	10	0	0	1	0	0	0	8	0	0	0
8.	Predmier	8 - 10	3	0	1	1	10	25	250	1	0	0	0	8	0	0	0
9.	Súľov-Hradná	5 - 8	2	0	0	0	7	0	0	1	0	0	x	8	0	0	0
10.	Štiavnik	20 - 30	6	0	0	0	20	5	25	3	1	33	0	8	0	0	0
11.	Veľké Rovné	20 - 30	4	0	1	0	20	3	15	3	0	0	0	8	0	0	0

Tabuľka 5 Vyhodnotenie plnenia štandardov verejnými knižnicami v okrese Bytča za rok 2021.

Meranie spokojnosti používateľov knižnice

Pre knižnice má veľký význam realizovanie prieskumov potrieb a spokojnosti svojich používateľov s cieľom poskytovať čo najkvalitnejšie služby a rozvíjať činnosť knižnice. Knižnice dokážu na základe anonymného dotazníka identifikovať pozitíva i negatíva poskytovaných služieb z pohľadu používateľov a po zohľadnení požiadaviek respondentov hľadať riešenie, ktoré by viedlo k ich zlepšeniu. Preto sme spracovali vzorový dotazník vhodný aj pre menšie knižnice, ktorý môžete využiť v tlačenej podobe, alebo si ho vytvoríte v elektronickej verzii prostredníctvom programov google, survio, click4survey a iné.

Prieskum spokojnosti používateľov knižnice

1. Ste:
 - ☐ muž
 - ☐ žena
2. Ste:
 - Označte iba jednu možnosť.
 - ☐ pracujúci
 - ☐ študent
 - ☐ dôchodca
 - ☐ žena/muž v domácnosti/na materskej dovolenke
 - ☐ nezamestnaný
 - ☐ iné _____
3. Aké je Vaše dosiahnuté vzdelanie?
 - Označte iba jednu možnosť.
 - ☐ základné
 - ☐ učňovské
 - ☐ stredoškolské
 - ☐ vysokoškolské 1. stupeň
 - ☐ vysokoškolské 2. stupeň
 - ☐ vysokoškolské 3. stupeň
4. Ako často navštevujete knižnicu?
 - Označte iba jednu možnosť.
 - ☐ viackrát týždenne
 - ☐ 1 x týždenne
 - ☐ 1 x za 2 týždne
 - ☐ 1 x za mesiac
 - ☐ 1 x za 3 mesiace
 - ☐ 1 x za pol roka

- 1 x za rok
- iné _____

5. Ako Vám vyhovuje výpožičný čas knižnice?

Označte iba jednu možnosť.

- veľmi vyhovuje
- vyhovuje
- nevyhovuje
- veľmi nevyhovuje

6. Máte nejaké postrehy, prípadne výhrady k výpožičnému času? Napíšte nám, prosím, svoj názor (návrh).

7. Ktoré z nasledujúcich služieb knižnice využívate a ako ste s nimi spokojný/á?

V každom riadku označte iba jednu možnosť.

veľmi spokojný/á spokojný/á nespokojný/á veľmi nespokojný/á nevyužívam

výpožičné služby	☐	☐	☐	☐	☐
internet/wifi	☐	☐	☐	☐	☐
podujatia knižnice	☐	☐	☐	☐	☐
služby čítárne	☐	☐	☐	☐	☐
medziknižničná	☐	☐	☐	☐	☐
výpožičná služba (požičanie kníh z inej knižnice)					

8. Akú službu navyše by ste v knižnici privítali? Napíšte nám, ak Vám niečo chýba, prípadne si myslíte, že by to kvalitatívne rozšírilo poskytovanie našich služieb.

9. Ako ste spokojný/á s ponukou fondu knižnice?

V každom riadku označte iba jednu možnosť.

	veľmi spokojný/á	spokojný/á	nespokojný/á	veľmi nespokojný/á	nevyužívam
beletria pre deti a mládež	☐	☐	☐	☐	☐
beletria pre dospelých	☐	☐	☐	☐	☐
náučná lit. pre deti a mládež	☐	☐	☐	☐	☐
náučná lit. pre dospelých	☐	☐	☐	☐	☐
časopisy pre deti a mládež	☐	☐	☐	☐	☐
časopisy pre dospelých	☐	☐	☐	☐	☐
spoločenské hry	☐	☐	☐	☐	☐

10. Máte nejaké pripomienky či námety k fondu knižnice? Ak áno, napíšte nám ich.

11. Umožňuje Vám webová stránka knižnice/webová stránka obce, mesta bez problémov nájsť informácie o knižničnom fonde a službách knižnice?

Označte iba jednu možnosť.

- ☐ áno
- ☐ nie
- ☐ nevyužívam ju
- ☐ nevedel/a som o nej

12. Aké informácie na webovej stránke knižnice/webovej stránke obce, mesta zvyčajne neviete nájsť?

Označte všetky vyhovujúce možnosti.

- ☐ online katalóg knižnice
- ☐ kontakty alebo adresu
- ☐ informácie o podujatiach
- ☐ novinky v knižničnom fonde

- aktuality z knižnice
- informácie o poskytovaných službách
- iné _____

13. Ako ste spokojný/á s:

V každom riadku označte iba jednu možnosť.

	veľmi spokojný/á	spokojný/á	nespokojný/á	veľmi nespokojný/á	neviem odpovedať
atraktivitou priestoru	☐	☐	☐	☐	☐
sociálnym zariadením	☐	☐	☐	☐	☐
technickým vybavením (počítače s pripojením na internet, wifi, tlačiareň, kopírovacie zariadenie)	☐	☐	☐	☐	☐

14. Máte nejaké pripomienky alebo námety k priestorom knižnice? Ak áno, napíšte nám ich.

15. Ako ste spokojný/á s prístupom pracovníkov knižnice?

Označte iba jednu možnosť.

- veľmi spokojný/á
- spokojný/á
- nespokojný/á
- veľmi nespokojný/á

16. Akým spôsobom sa dozvedáte o službách a aktivitách knižnice?

Označte všetky vyhovujúce možnosti.

- informačné letáky v priestoroch knižnice
- webová stránka knižnice/webová stránka obce, mesta
- sociálne siete (facebook/twitter/youtube a pod.)
- miestne periodiká
- prostredníctvom miestneho rozhlasu
- iné _____

17. Máte pripomienky či námety, ktoré by podľa Vás mohli prispieť k zlepšeniu služieb našej knižnice? Ak áno, napíšte nám ich.

18. Ak by ste mali našu knižnicu oznámkovať ako v škole, akú známku by ste jej celkovo prisúdili? Označte iba jednu možnosť.

- ☐ 1 - výborná
- ☐ 2 - chválitebná
- ☐ 3 - dobrá
- ☐ 4 - dostatočná
- ☐ 5 – nedostatočná

Názov: Verejné knižnice na Hornom Považí v roku 2021: knižnice, štatistické údaje, zaujímavosti, inšpirácie...

Zostavili a príspevky spracovali: Mgr. Jaroslava Rácová a Mgr. Božena Sobolová
Zverejnené štatistické údaje boli poskytnuté so súhlasom zriaďovateľov miest a obcí Horného Považia (okres Žilina a Bytča)

Vydavateľ: Krajská knižnica v Žiline

Počet strán: 34

Náklad: 60 ex.

Rok vydania: 2022

Fotografie: archív Krajskej knižnice v Žiline, archív Obecnej knižnice v Kanskej, archív Obecnej knižnice v Predmieri, FB Obecná knižnica v Kunerade, webová stránka zriaďovateľa Obecnej knižnice Teplička nad Váhom

Vydané pre vnútornú potrebu verejných knižníc okresov Žilina a Bytča.